

09/10/2019

1. FINANCIËLE SITUATIE BELGISCHE ZIEKENHUIZEN BAART GROTE ZORGEN

Belfius omschrijft in zijn jaarlijkse analyse de financiële toestand van de Belgische algemene ziekenhuizen als “zorgwekkend”. Met een ongewijzigd courant resultaat van amper 0,2% van de omzet blijven de ziekenhuizen financieel bijzonder kwetsbaar. En dat met de precaire budgetoefeningen die ons in de context van het federale regeerakkoord te wachten staan.

Sinds 25 jaar licht Belfius jaarlijks de Belgische ziekenhuizen financieel door via de MAHA-studie (*Model for Automatic Hospital Analysis*). Alle algemene ziekenhuizen namen deel aan het onderzoek op basis van gegevens 2018, zowel privé als openbaar, en in de drie gewesten. De resultaten geven dus een volledig en betrouwbaar beeld van de sector in ons land.

Het courant resultaat van de ziekenhuizen is bijzonder zorgwekkend. Dat bedraagt voor alle Belgische ziekenhuizen samen maar 31 miljoen op een omzet van 15,543 miljard. Dat is net zoals vorig jaar 0,2% van de omzet. Het betekent dat zelfs een kleine verstoring van de inkomsten catastrofale gevolgen kan hebben en zet een stevige rem op de investeringscapaciteit die nodig is om de infrastructuur in stand te houden en gelijke tred te houden met de ontwikkelingen in de gezondheidszorg. 30 van de 91 Belgische ziekenhuizen gaat in het rood. Dat is iets beter dan vorig jaar: toen waren er in totaal 40 ziekenhuizen verlieslatend.

De omzet in 2018 nam toe met 5,2%. Daarvoor zijn vooral de farmaceutische producten verantwoordelijk (+10,7%), onder meer voor oncologie en immunologie. Ook de hogere honorariummassa van de artsen (+5,3%) leverden een belangrijke bijdrage aan de omzetstijging. Het aandeel van het BFM (de rechtstreekse overheidssubsidie aan de ziekenhuizen) steeg veel minder (3,5%). Daardoor daalt het aandeel van het BFM in de totale omzet tot 36%. De personeelskosten bleven onder controle. Ze stegen met 3,1% minder snel dan de omzet. De stijging betreft zowel het aantal VTE's als de kostprijs per VTE. De evolutie waarbij de farmacie, de medisch-technische diensten en de artsenhonoraria een steeds grotere rol spelen om de rekening te doen kloppen, zet zich door.

De investeringen daalden met 19% ten opzichte van 2017. De hogere cijfers van de voorgaande jaren hadden vooral te maken met enkele grote nieuwbouwprojecten. In de komende jaren rolt de Vlaamse overheid een nieuw systeem uit voor de financiering van infrastructuur. Daarvoor is in 2020 en 2021 telkens slechts 10 miljoen voorzien, wat ruim ontoereikend is om de noodzakelijke vernieuwing van de ziekenhuisinfrastructuur te financieren.

De analyse maakt duidelijk dat er voor de meeste algemene ziekenhuizen weinig tot geen financiële ademruimte meer is, en dat terwijl er zich fikse uitdagingen aandienen. Vaak worden de ziekenhuisnetwerken als dé oplossing naar voor geschoven. Om de netwerken echte slaagkansen te geven is er echter ook een heel nieuw financieringsmodel voor de ziekenhuizen nodig. Zorgnet-Icuro vraagt de overheid om een kostendekkend BFM te realiseren; de onderfinanciering moet aangepakt worden zodat de afhankelijkheid van honoraria en marges op farmaceutische producten kan afnemen. Dat betekent eveneens een heroriëntatie binnen de nomenclatuur van prestatiegerichte financiering naar financiering van opdrachten en modules waarbij criteria als multidisciplinaire samenwerking, kwaliteit en performantie van de outcome, richtinggevend zijn. Bovendien hangt ook de financiering van de pensioenen van de statutair benoemde medewerkers als een zwaard van Damocles boven de ziekenhuizen. Daarnaast vragen we om mogelijke hinderpalen voor samenwerking tussen de ziekenhuizen weg te nemen. Het gaat daarbij over incentives in het BFM zelf, maar bijvoorbeeld ook over aanpassingen aan de fiscale en arbeidswetgeving. Die zouden de uitwisselingen tussen samenwerkende gezondheidsinstellingen moeten vergemakkelijken.

Lees het volledige [persbericht](#) van Belfius